MALTA

QORTI CIVILI
PRIM' AWLA

ONOR. IMHALLEF
GINO CAMILLERI

Seduta tat-8 ta' Ottubru, 2004

Citazzjoni Numru. 2452/1998/1

Emmanuel Ellul

vs

Christian Bonello

Il-Qorti

Rat ic-citazzjoni fejn l-attur ippremetta:-

Illi l-attur hu kreditur tal-konvenut fis-somma ta' elf u hames mitt lira maltin (Lm1500) import ta' kambjala regolarment skaduta u dovuta, li kopja taghha hija hawn annessa u mmarkata Dok A, liema kambjala baqghet ma thallsitx;

Illi l-konvenut, ghalkemm gie interpellata diversi drabi sabiex ihallas u minkejja diversi promessi, baqa' inadempjenti;

Illi jezistu l-elementi kollha rikjesti mill-ligi ai termini tal-Artikolu 167 sa 170 tal-Kodici ta' Organsizazzjoni u Procedura Civili, stante li dan id-dejn fuq imsemmi huwa cert, likwidu u dovut, u fil-fehma tal-attur, il-konvenut ma ghandu ebda eccezzjoni wahda x'jaghti kontra l-hlas tal-imsemmi ammont;

Ghalhekk l-attur talab li l-konvenut jghid ghaliex dina l-Qorti ma ghandhiex:-

Tikkundannah ihallas lill-attur s-somma ta' elf u hames mitt lira maltin (Lm1500) import ta' kambjala skaduta u dovuta kif fuq premess, u dana bid dispensa tas-smigh tal-kawza a tenur ta' l-Artikolu 167 sa 170 tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili;

Bl-ispejjez inkluzi dawk tal-ittra bonarja tat-23 ta' Marzu 1997 u tal-ittra ufficjali 4 ta' Mejju 1998 u bl-interessi legali mid-data tal-iskadenza tal-kambjala relattiva sad-data tal-hlas effettiv kontra l-konvenut, li gie ngunt ghas-subizzjoni;

Rat id-dikjarazzjoni tal-attur debitament konfermata bil-gurament u l-lista tax-xhieda tieghu;

Rat in-nota ta'l-eccezzjonijiet tal-konvenut fejn gie eccepit :-

Illi l-proceduri odjerni huma nulli stante li qabel ma gew intavolati dawn il-proceduri l-attur kellu jhallas l-ispejjez tal-kawza fl-ismijiet **Emanuel Ellul vs Chrisitan Bonello** (Citazzjoni numru 857/98 FGC) li titratta dwar liema proceduri l-attur irrinunzja. Fil-fatt, l-attur naqas milli jaghmel dan il-hlas;

Illi minghajr pregudizzju ghall-premess, il-kambjala datata 30 ta' Lulju 1996 u a bazi ta' liema qeghda ssir l-azzjoni odjerna da parti ta' l-attur hija nulla stante li l-istess giet iffirmata minnu wara d-data tal-hrug;

Illi minghajr pregudizzu ghall-premess, kif ser jirrizulta waqt it-trattazzjoni tal-kawza, l-eccipjent kien hallas kwalsiasi flejjes li setghu kienu dovuti lill-attur u llum m'huwiex debitur tieghu;

Rat id-dikjarazzjoni tal-konvenut debitament konfemata bil-gurament u l-lista tax-xhieda tieghu;

Rat il-verbal tas-seduta tal-11 ta' Ottubru 1999 minn fejn jirrizulta li l-konvenut irtira l-ewwel ecezzjoni tieghu;

Rat il-verbal tas-seduta tal-10 ta' Jannar 2000 minn fejn jirrizulta li l-partijiet qabblu li meta l-kambjala in kwestjoni giet iffirmata mill-konvenut, l-attur kien ghadu ma ffirmax l-istess kambjala u in effett iffirmha ferma wara u cioe fil-mori tal-kawza precedenti u li hi imsemmija fin-nota ta' eccezzjonijiet;

Rat l-atti l-ohra kollha tal-kawza u d-dokumenti esibiti;

Rat l-istess verbal tas-seduta tal-10 ta' Jannar 2000;

Rat in-nota ta' sottomissjonijiet tal-attur;

Rat in-nota ta' sottomissjonijiet tal-konvenut;

Ikkonsidrat:

Din hi azzjoni kambjarja fejn l-attur qed jippretendi li hu kreditur tal-konvenut fis-somma ta' elf u hames mitt lira maltin (Lm1500) import ta' kambjala regolarment skaduta u dovuta u li peo' baqghet ma thallsitx. L-ewwel eccezzjoni tal-konvenut giet irtirata. Fit-tieni lok il-konvenut qed jeccepixxi li l-kambjala in kwestjoni hi nulla stante li l-attur iffirma l-istess kambjala ferm wara d-data tal-hrug taghha. Bil-presenti qed tigi deciza din it-tieni eccezzjoni tal-konvenut;

Fin-nota ta' sottomissjonijiet tieghu l-attur jghamel referenza ghall-artikolu 123 tal-Kapitolu 13 fejn hemm elenkati l-elementi formali rikjesti mill-ligi ghall-validita tal-klambjala. L-attur jissottometti li dan l-artikolu ghandu

jinghata interpretazzjoni restrittiva. Wiehed mir-rekwisiti ad validitatem hu l-firma ta' dak li johrog il-kambjala (id-drawer jew 'traent'). Skond l-attur dan ir-rekwizit jesisti biss, pero', f'kaz fejn it-traent ikun xi hadd divers mill-kreditur. Dan mhux il-kaz hawnhekk u ghalhekk il-kambjala in kwestjoni ma tistax titqies li hi nulla. Skond l-attur il-firma tal-kreditur fuq il-kambjala, fil-hin illi din tigi accettata u ffirmata min minn ghandu jhallas mhux essenzjali. L-attur ikompli jissottometti li, fi kwalunkwe kas, sussegwentement l-attur iffirma l-kambjala u ghalhekk fil-forma presenti taghha l-kambjala hija valida ghal kull fini u effett tal-ligi. Hu rrilevanti l-fatt li l-kambjala giet iffirmata mill-attur wara l-accettazzjoni tal-konvenut;

Fin-nota ta'sottomissjonijiet tieghu l-konvenut isostni li skond l-imsemmi artikolu 123 wiehed mill-elementi ghall-validita' formali tal-kambjala hija l-firma tat-traent (drawer) cioe' ta' min hareg il-kambjala. La darba li l-kambjala ma gietx iffirmata mit-traent fil-hin tal-hrug taghna, konsegwentement tali kambjali mhux valida;

Mill-imsemmi verbal tas-seduta tal-10 ta' Jannar 2000 ghandu jittiehed li hu pruvat li meta l-kambjala in kwestjoni giet accettata u iffirmata mill-konvenut, l-attur kien ghadu ma ffirmahix u in effett iffirmha ferm wara;

Kif gia gie rilevat hawn si tratta ta' azzjoni kambjarja. Skond il-ligi hu essenzjali li kambjala trid tkun iffirmata 'ad validitatem' mit-traent. Jidher li l-parijiet mhux qed jaqblu ghal kollox minn huwa t-"traent". Fil-kawza fl-ismijiet "Edward Vincenti Kind vs Carmelo Abdilla et" deciza mill-Qorti tal-Kummerc fil-5 ta' Ottubru 1954 (Vol.XXXVIII. III.675) giet ttrattata t-terminologia li tintuza fil-ligi ghar-rigward tal-kambjali;

It-traent, jew emittent, hu dak li johrog il-kambjala. Fil-kaz in esami t-traent hu l-attur li hareg jew emetta l-kambjala li giet iffirmata mill-konvenut li da parti tieghu obbliga ruhu li jhallas l-ammont indikat fuq l-istess kambjali. Fil-kambjala in kwestjoni min ghandu jircievi l-hlas hu l-istess persuna li harget il-kambjala, cioe l-attur. In effett dan hu

permissibbli skond il-ligi, b'mod partikolai ai termini tal-provedimenti tal-artikolu 127 tal-Kodici Kummercjali;

L-artikolu 123 tal-Kodici Kummercjali jelenka l-elementi essenzjali li ghandu jkun fiha l-kambjala fosthom li trid tkun "iffirmata minn min jigbidha" u cioe "ad validitatem" il-kambjala trid tkun iffrimata mit-traent, f'dan il-kaz l-attur. Fil-kawza fl-ismijiet "Walter Zammit vs Pio Callus" deciza mill-Qorti tal-Kummerc fid-9 ta' Settembru 1981 gie ritenut li kambjala li mhux iffirmata mit-traent ghandha tigi kkunsidrata bhala nulla. Hekk ukoll gie deciz f'diversi kawzi ohrajn, fosthom "Antonio Mifsud et vs Dr. Carmelo Mifsud Bonnici et nomine" (Qorti tal-Kummerc - 29 ta' Novembru 1974), "Alfred Calascione nomine vs Dr. Carmelo Mifsud Bonnici et nomine" (Qorti tal-Kummerc - 29 ta' Novembru 1974) u "Henry A. Pace vs Joseph Azzopardi (Prim Awla tal-Qorti Civili - 13 ta' Ottubru 1964 - Vol. XLVIII.II.1206). Fid-dawl ta' dan kollu il-kambjala in kwestjoni ghandha tigi ritenuta li hi nulla stante li fil-hin tal-emissjoni taghha ma kinitx iffirmata mit-traent cioe mill-attur;

In vista ukoll li hawn si tratta ta' azzjoni kambjarja, it-tieni eccezzjoni tal-konvenut li l-kambjala in kwestjoni mhux valida ghandha tigi akkolta u konsegwentement it-talbiet kollha attrici ghandhom jigu rigettati;

Ghal dawn il-motivi kollha:

Tiddeciedi billi tiddikjara li l-kambjala in kwestjoni ghandha titqies li hi nulla peress li fil-hin tal-emissjoni taghha ma gietx debitament iffirmata mit-traent cioe mill-attur u b'hekk tilqa t-tieni eccezzjoni tal-konvenut u konsegwentement tichad it-talbiet kollha attrici;

Spejjez kollha kontra l-attur.

Imhallef

Kopja Informali ta' Sentenza

Deputat Registratur

< Sentenza Finali >

---------------------------------TMIEM---------------------------------